

להצדיק אורכא מצירין להצדיק. אך הכונה נראה ע"ד הפסוק כל פעל ה' למענתו. וגם רשע ליום רעה הכונה שהרשע מוכן ליום רעה שירא נענש וזה ג"כ הוי לפען הקב"ה. שישמעון שאר העולם ויראו ולא יוסיפו להטא. וכמ"ש במדרש כמנ שקלטו של הקב"ה עולה מן הצדיקים, כן עולה מן הרשעים שעל ידי שיראו מעולם יקחו מוסר. וכמ"ש לעיל בשם הרב בעה"ק. הטעם למה ברא הקב"ה דור המבול ודור אנוש ודומיהו. אשר א"א היה לקנות השלימות רק אחר שיראה לפניו מעשים רבים מה שעבר על עוברי רצונו ית' או קנו שלימות עכתי'. והנה אהנו בני ישראל מאמינים שאין הידיעה סותר הבחירה. שאף שהבחירה תפשיית מ"מ הקב"ה יודע מה שיהיה וצדיק ורשע לא קאמר דוקא שות יהי צדיק או רשע רק כי יודע הקב"ה מה יהיו צדיק או רשע. לכך בודאי אין הקב"ה ברא הרשע שאין בו תכלית לבוא צדיק על ידו. והיינו או שמוצעו יצא צדיק שירא ניתוך כהיתוך כסף. דרך אחר ויר יבוא ממנו הצדיק, או עכ"פ אחריים ילמדו ממנו שלא לעשות כמעשי. אבל אם לא להתעסק בטובה סרוחה. כיון שלא יבא ממנו טוב. וזה שפירושו חז"ל במאמר הנ"ל (גדה לא) שאמר הקב"ה מספר ומונה רבועותיה של ישראל ואומר מהי טובה שיוצרי נוצר ממנה. והיינו שהקב"ה ודאי יודע אימתי תהיה הטובה של הצדיק. רק כיון שא"א להטובה לצאת רק אחר זיכור פעמים הרבה כמשל האריס הנ"ל לכך והקב"ה מצפה מהי יגיע העת שיצא הדבר אל הפועל שיבא אל התכלית. אך בלעם הרשיע שהיה מתי האפקורסים. וסבר שאין הקב"ה רואה העתידות ח"י. ואינו יודע מה יהיה. ואדם צדיק או רשע. לכך התחיל תמה כיון שאין הדבר ברור שיגיע לזיווג צדיק שהרי בני עליה מועטים. ולכך כיון שהוא עשה עין של מעלה כאלו אין רואה עתידות. לכך נחמרו מדה כנגד מדה ונסמה עינו. שבאמת תיטת רוחו. שאין הקב"ה ברא רשע כלל רק אם ברור לו שיצא צדיק ממנו והיינו ממנו תכלית טוב. שהקב"ה יודע עתידות. לכך לא קשה אם מתעסק בדבר מאס כזה כיון שהוא בשביל דבר גדול. זה נראה כוונת המאמר הנ"ל. ונחזור אל הקודם לבאר המאמר המתחיל כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב וכו'. והנה נראה לומר דאף דיש כמה רשעים בעולם מ"מ אמרו חז"ל (פ"ד יז) יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט בעה"ז מכל חיי עוה"ב א"כ ודאי דמ"ש דמוגיע להם חלק עוה"ב עבור שעה בתשובה ומע"ט. ואף רשעי ישראל הם בתשובה שעה אחת. ובפרט דכל מקום שנאמר שעה אחת הוי לאו דוקא שעה אחת רק זמן מועט כמ"ש גבי שמועה רחוקה כו'. א"כ אפי' פושעי ישראל הוי כן כמ"ש חז"ל פושעי ישראל מלאים חרטות. אך לפעמים מצינו להיפך דמנו חז"ל כמה רשעים דאין להם חלק לעוה"ב וזה סותר את זה. אך שניהם אמת. דהנה בישראל ודאי כולם יש להם חלק לעוה"ב אבל בישראל יש כמה ערובים מערב רב וגרים. וא"כ אהנו דאין להם חלק לעוה"ב הם אינם מורע ישראל. אבל מורע ישראל אין יוצאין רשעים כאלו. דאין להם חלק לעוה"ב ואף דנמצאו כמה רשעים מ"מ יש להם שעה אחת בתשובה ומע"ט. לכך דייקו חז"ל ואמרו: כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב דוקא ישראל. וז"ש חז"ל אל תהי בו לכל אדם אפי'

בית פרק שנים עשר אלקים

פרק שנים עשר

ואחר שנתבאר ענין התשובה כי היא החרטה ועזיבת החטא, נאמר ש"ו כי אינם כשאר המצות שהעושה חלק המצוה אין לו חלק שכר המצוה ש"ו, כמו שתאמר מצות ציצית הוא כדי הכנפות, והעושה ציצית כג' כנפות לכך אינו מקיים ג' חלקי המצוה, שהרי ד' ציציות מעכבין זה את זה, והרי הוא כאלו לא עשה שום דבר, ואולם התשובה גם כי אינה שלמה עד שתהיה בהרטה לשעבר ועזיבת החטא לעתיד, עם כל זה החרטה לכך ש"ו בלי עזיבת החטא מועיל קצת ש"ו, וכן עזיבת החטא

כלי חרטה, וכמו שמצינו באהאב שנוכנע מלפני ה' כמה שקרע בגדיו וצם ושכב בשק, שנראה כמתחרט על מה שעשה ש"ו, ולא עזב כל חטאיו, ועם כל זה הועיל לו ש"ו, כדכתיב (מלכים א' כ"א. כ"ט) יען כי נכנע מפני לא אביא הרעה בימיך וגו'.